

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY ÚJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kliring 10,489 sz. — — — — Helyközi telefont 15. sz.
Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendőek.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendőek. Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szög szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyílt-tér sora 1 korona

Katonai terhek.

Irta: *Kossuth Ferenc.*

Tíz év óta fenyegeti az országot a katonai létszám emelése. E fenyegetés Széll Kálmán kormánya idejében lépett fel, tényleg nagyobb arányban, mint azt kezdetben maga Széll is jóhiszeműleg, egy félreértés következtében, hitte. De az akkori nagyobb arány messze mögötte állt annak, ami most már az ország küszöbéhez jutott el s a képviselőház kapuján kopogtat.

Ami pedig azt a magyaránny haditengerészeti hóbortot illeti mely mint láz fogta el egyszerre az illetékes tényezőket, erről akkor még szó sem volt. Maga a haditengerészet főnöke sem álmodott arról, hogy száz milliókat építsen bele Magyarország oly hadihajókba, amelyek ha keresztbe állnának az ország egyetlen kikötőjében, oda többé be, vagy onnan kimenni nem lehetne. Nem is fogjuk e hajókat, ha majd elkészültek másutt látni, mint a Hortobágyon, a délibábon uszva, mikor már ha nem is a délibábon, de a valószínűségben eluszott az ország sok száz milliója.

Az a régi katonai létszámemelés, melyhez való állhatatos ragaszkodás buktatta meg a különben jóindulatú Széll Kálmán-féle kormányt, nagy felháborodást keltett tíz évig az országban. Fellázadt a nemzet lelke az ellen a felfogás ellen, hogy új és súlyos terheket vállaltjon el az ország oly intézmény fejlesztéseért, melyben a magyar államiságnak nyoma sincs és melyben a magyar nemzeti érzület számára egy talpalattnyi hely sem marad. A nemzet felháborodását nemcsak az anyagi teher okozta, hanem az a rendíthetetlen visszatartás, melyben a legszerényebb magyar kívánság részesült, a magyar nemzeti irányzat dolgában.

Azóta nagyon sok mindenen ment át az ország. A függetlenségi párt többséggé is lett; de mint többség kénytelen volt kikapcsolni a véderő növelésének kérdését, mert azt, hogy e véderőbe ne csak magyar pénzt és vért, hanem magyar nemzeti szellemet is lehessen bevinni, — semmi szín alatt sem bírta elérni.

A függetlenségi párt többségét romba döntötte az ősi magyar átok: a pártoskodás; és természetesen első gondja volt az újra feltámadt rendszernek az, hogy a saját hibái folytán levert nemzeti irányzat elszibbadását a nagy véderőreform keresztülvitelére használja fel. És van oly magyar is, aki sürgeti, hogy mennél hamarabb essünk keresztül rajta s tegyünk úgy, mint a római katona tett, aki hamarosan megölte magát, nehogy az ellenség ölje meg.

Mindenféleképpen azt akarják velünk elhitetni, hogy nem is olyan nagy teher az, amit a vállainkra raknak. Ennek bizonyításául a számokkal ügye-

sen dobálódznak, úgy hogy a félig alvó nemzetnek káprázzék a szeme bele. De nekünk fel kell a nemzetet világosítani.

Igy például hangosan hirdetik azt, hogy ezentul két éves és nem három éves lesz a katonai szolgálat. Ennek fejében ezentul nem 103 ezer, hanem 159 ezer lesz az évi újoncok száma. Igaz, hogy maguk is bevallják, hogy tulajdonképpen 25 ezer ember három évig, illetve négy évig fog szolgálni; és a békelétszámot véve tekintetbe, az összes 340 ezerből 77 ezer nem két évig, hanem ennél hosszabb ideig marad a katonaságnál. De ez a számítás is a korcsmáros nélkül készült, mert már a mostani kisebb békelétszám mellett is 92 ezer ember tartozik azokhoz a szolgálati ágakhoz, amelyeknél a szolgálati idő nem két év lesz, hanem több. Azt is kétségbe lehet vonni, hogy valóban 340 ezer ember lesz e a békelétszám? Mert ha az ember a két évig szolgálókat, a három évig és a négy évig szolgálókat összeszámítja, azt találja, hogy 340 ezer helyett 362 ezer főnyi lesz a békelétszám.

Ami pedig azt illeti, hogy milyen hányadban fogja a létszámemelés Magyarországot és Auszriát sújtani, azt látjuk, hogy a reform előtt a békelétszámban magyar honos volt kerek számban 150 ezer közös katona és 24 ezer honvéd, osztrák honos pedig 208 ezer közös és 38 ezer honvéd, ami százalékba kiszámítva magyar 42 százalék, osztrák 58 százalék volt. Ellenben most majd a reform után lesz magyar honos 154 ezer közös katona és 25 ezer honvéd. Osztrák honos pedig 207 ezer közös és 44 ezer honvéd, ami százalékban kiszámítva kitesz magyart 45 százalékot és osztrákot 55 százalékot. Így tehát az osztrákok terhe kisebb lesz a reform után, mint most; s a mi rovársunkra ebben is nekik kedvez a reform.

Ami pedig a költségeket illeti: a reform után fizetünk 238 milliót a közös hadseregért és 107 milliót a honvédségért, tehát 345 milliót összesen. Ausztria pedig 416 milliót a közösökért és 82 milliót a honvédségért, az arány tehát százalékban 41 százalék lesz magyar részről és 59 százalék osztrák részről, holott a kvóta arányának tudtommal 36.4 százaléknak kellene lennie.

Az is valóban meglepő, hogy mily állhatatosan dugdossák el a vámbevételek összegét és mily ritkán (csakis midőn már elkerülhetetlen) említik meg azt. Már évekkal ezelőtt voltak hosszas vitáim a képviselőházban és a pénzügyi bizottságokban afelett, hogy nem szabad a vámbevételeket úgy tekinteni, mintha ez nem lenne az állam pénze és mindig csak e bevételek levonásával beszélni a véderőre eső költségről.

A tényleges költséghez kézzelfoghatólag a vámbevételekből fedezett összeget is hozzá kell számítani és tisztán

félrevezetés az (ha pedig jóhiszemű, akkor eszmezaavar), hogyha e költségeket folyvást elhallgatják.

Annyira ritkán állnak e tétellei elő, hogy magam is csak az 1908. évre szólót vagyok képes így hamarjában megállapítani, még pedig 169 millióban (kerekszám) és csak számításra jöhetnek megközelítőleg rá arra, hogy az így dugdosott összeg most már a 175 milliót is meghaladja.

Ebben a cikkemben csak az anyagiakról szólok; pedig nagyon is sok mondani valóm lesz a nemzeti szempontok tekintetéből, — még a bünvádi perrendtartás szempontjából is, amely ahelyett, hogy némi kárpótlást nyújtana, új, nagy és érzékeny sérelme lenne a magyar közjognak, a többi közt a hadsereg német szolgálati nyelvének törvénybe iktatásával.

Hogyan fejlesztik városunk jövedelmét?

— Pótadómentesség a tisztviselőknek. —

A közmondás úgy tartja, hogy fejétől szagosodik a hal. A mi városunk ugyan nem (vizi) hal, de azért a lakosságából — aránylag — igen sok elhal és feje is van, még pedig az első ember s ez nem más, mint a polgármester.

Minapában eléggé részletesen ismertettük azt, hogy mit tehet a város érdekében egy jó polgármester. Reámutattunk Maros-Vásárhely gyönyörű fejlődésére. Azt hittük, ezzel majd cselekvésre lelkesítjük Székelyudvarhely város derék polgármesterét is.

Reménységünkben nem csalódtunk. Tényleg a polgármester életelt adott magáról és cselekedett. S mi volt e cselekedete!? — kérde talán nagy csodálkozással a nyájas olvasó...

Nem váratunk soká, megmondjuk: előterjesztést tétetett a képviselőtestülethez és eltöröltette a városi tisztviselők községi pótdókját. S a képviselőtestület volt olyan szíves, hogy ettől a közteherviseléstől a tisztviselőket egyszersmindenkorra felmentette; ami bizony igen nagy hiba volt.

Nem azt a néhány száz koronát sajnáljuk, amit így a tisztviselők nyernek. Ezzel a város anyagi helyzetén amugy sem sokat segítettek. De hibáztatjuk azt a rendszert, mely az egyenlő közteherviselés alól kivételeket tesz s ezzel a kiváltságosság osztályuralmának szolgál 1848 után 53 évvel, mikor az általános választói jog: a szabadság, egyenlőség és testvériség kivívásáért milliók küdenek.

... És ezzel szemben Székelyudvarhelyt visszafelé megyünk, mert derék polgármesterünk vezérlete, vezénylete és belső szervezete mellett: e szegény város amugyis csekély, a polgárság pótdózó képességét — minden látszólagos alkotás nélkül — teljes mértékben igénybe vevő jövedelmét inkább apasztják, mintsem szaporítanak.

Egyesekből alakul a család és családok képezik a várost. Nem azt kell tekinteni, hogy egy lélekre az elveszett jövedelemből mennyi

esik, hanem nézni kell azt, hogy napról-napra szegényedünk mindnyájan s a legkisebb fillérre is ma mindenkinek szüksége van.

De azért a polgármester ur böles vezetése alatt álló város jövedelmét csökkentik. Pedig a polgármester ur még 1905. április 19-én letett esküje után azt hangoztatta, hogy az ő programja: „a szigorú takarékoság és a város jövedelmi forrásainak a lehető legjobb kihasználása és fokozatos fejlesztése.”

Ha a város jövedelmeit így fejleszti, akkor inkább ne fejlessze. Hagyja meg úgy, a mint volt, mert akkor legalább nem lesz kevesebb.

Ugy értesülünk, hogy a képviselőtestület pótdó-felmentő határozata ellen, felebbezés készül. A határozatot e hó 2-án hozták és így a felebbezési határidő e hó 17-én (szombaton) délben lejár.

A városszerte nagy visszatetszést keltett határozatot a törvényhatósági bizottság valószínűleg megsemmisíti, mert ez közérdek és a jelenlegi tisztviselők személyét nem érinti, mivel az főképp jövőre is szól; lévén a jövő évben új tisztviselőválasztás.

Argus.

Miképen fest

a medve-tó?

— Fürdői levél Szovátáról. —

1911. június 8.

Hűvös szaki szél kergeti a fellegetek a Medve-tó fölött, melynek most fodrozott hullámaiban még a napsugár sem fürödhetik, mert Medárdus szürkés barna felleg köpenyeg darabjaival utközben elfogja. Didergve sóhajtozik a part körüli séta úton nővendék leányával az a Baranyából orvosa által gyógyulásra ide küldött svábasszony, ki már egy hét óta várja hasztalanul azt a megígért bizonyos holnap napot, melyen meleg kádfürdőt kaphat, mit a kiadott fürdői prospektus alapján az orvos rendelt és itt ígértek neki már június elsejére.

Ugyanazon szétküldözött prospektus alapján Budapestre ide jött pár család jobbnak lássa más fürdőt keresni, hol a mit ígérnek be is tartják, nem mint itt nálunk Szovátán, hol a hirdetett fürdő idény kezdetén még eszükbe sem jut, hogy kikellene javítani, cserélni a használhatatlan ócska, elromlott csöveket, a mely javítási, kicserélési művel a mindenfelől elfoglalt vízvezetési kezelőnek hetekig tartó munkát ad.

Ime, tisztelt szerkesztő ur, azon fölhívására, hogy elrozsdásodott tollamat mártssam a Medve-tóba és írjak fürdői levelet Szovátáról, így fog ez a Medve-tóba mártott toll. Hej pedig, ha az állam vagy a már sokszor hangoztatott konzorcium kezei között látnók valahára ezt a fürdőt, milyen más tenorban lehetne innen még a téli fürdőidényről is fürdői leveleket írni!

Annyiban igaza van a fürdőtulajdonosnak is, hogy egy ember, ha még módosabb is, nem birkózik meg az egyenetlen fölületű és nagy kiterjedésű terület rendbehozása és tervszerű fejlesztésével. Segítség kell ide. De nincsen igaza abban, hogy évenként át elhanyagolva az ősi alsó telepet, csupán a felső telepet igyekezett fejleszteni az alsó telep jövedelméből is, elvonva onnan mindent adottsza ellenére. És nincsen igaza abban, hogy a kik nélkül Szovátá ma is csak ott állana, hol ref. egyház kezelése alatt állott: a mindkét telepre építkezett villatulajdonosok érdekeit, kívánságait figyelemre sem méltatja, holott ezek tették lehetővé azt, hogy ezer meg ezer fürdővendég lakást találhasson itt, s ezáltal az ő saját jövedelmeit gyarapíthatta.

Mérhetlen anyagi és erkölcsi vagyon a szovátai sóhegy és ennek vize. Közös kincse kell hogy legyen ez hazánk összes lakosságának s nem csupán egy családnak. Lehe-

tővé kell tenni azt, hogy a betegséggel sújtott szegényebb néposztály is az ő filléréi árán gyógyulást találhasson.

A munkában kifáradt, rokkant közposztály az ő koronái árán üdülést, gyógyulást leljen. A mulatni vágyó vagyonszálló osztály szórakozást, mulatságot találjon az ő aranyai vagy nagyobb bankjótai árán. Hogy ne legyen kénytelen mindenki kivinni pénzét idegen államban, hanem a vidék őstermelő közönsége, a hazai kereskedők és iparosok között forogjon az; azok élvezzék munkájuk, fáradságuk gyümölcsét.

Fejleszteni kell e fürdőt egyenlő mértékben úgy a felső, mint az alsó telepen. Ma még a fejlesztést csak abban látjuk, hogy az alsó telepi fürdő díjak a réginek kétszeresére emeltettek, s ezen kívül a gyógy- és zenedíjakat beszedik. De hogy egy célszerű, a legprimitívabb higiéniai követelményeknek is megfelelő; folyton hangoztatott meleg kádfürdői berendezés legyen: még mindig csak jámbor óhajítás és nem valószínű ígéret. Pihenő szoba, gőzfürdő, belélegzési helyiség, társalgó terem, árnyas sétaut a tavakhoz, az utmentén pihenő lóca itt-ott, mérsékelt kocsibérlet bályzat, kellő világítás, öntözés, mind csak óhajítás még, de nem valóság e szép összegre rugó gyógy- és zenedíj ellenében is. Valamivel kedvezőbbek a viszonyok a felső telepen, de ott már a napi 4–10 korona szállásbér csakis a gazdagabbak zsebéhez való. Ezek pedig ugyan azon költséggel minden kényelmet nyújtó tengeri és világfürdőre mehetnek. Ezért nincsen állandó évről-évre visszatérő fürdő közönsége Szovátának, hanem inkább csak az újdonság, a különlegesség ingere hozza ide a váltakozó újabb, meg újabb vendégeket.

Szónélkül sokat fáradozott, tett e fürdő tulajdonosa itt; illő, hogy fáradozásainak gyümölcseit is élvezhesse; az ugynevezett polgári haszna meglegyen. De egyéni önérdékből, nagy nyereségvágyból ne görditsen akadályokat, ha sikerülhetne valakinek oda vinni az ügyeket, hogy valamely pénzeszoport átvége és nemzetgazdasági érdekekből a kellő nivóra emelje Szovátát, mit az Isten jókedvében teremtett a szenvedő és üdülni vágyó emberiség javára. *Gagyai Samu.*

Kérésem az „Első Székely Házi-ipari Országos Szövetkezet”

Tekintetes Igazgatóságához!

A múlt napokban feszültséget kaptam magam és tagtársaim részére, hogy üzletreszeinket fizessük b. Én a felszólítást a „küligazgatói” igazgatóságom alatti tagokkal közöltem, de azok felvilágosítást kértek a szövetkezet eddig kifejtett működésére, munkásságára nézve?

Miután én sem vagyok kellő alapossággal tájékozódva a Szövetkezet ügymenetéről, mert a lapokból csak annyit tudok, hogy a működési székhely áttétt Parajdrol—Udvarhelyre, most tervezve van Pestre; azt sem tudom, hogy a megyei lapokban sok vitatkozás tárgyát képezték ama dolog, hogy ki a Szövetkezet igazgatóságának tagja — ki nem? mennyiben tisztázódott és kikből áll ma tényleg az Igazgatóság?

Bár én félek a pertől s nagyon jó fizető vagyok mikor van pénzem, még is jelen esetben állásom s jövőben is ismerőseim és híveim körében irántam való bizalom érdekében szükségesnek tartom a nyilatkozást, és felvilágosítást megkérni, mielőtt pénzeinket befektetnők.

Éppen azért bátor vagyok kérni a Szövetkezet igazgatóságának arra hivatott agilis vezetőjét, hogy a szövetkezet munkásságáról s az igazgatóság törvényszékieleg cégjegyzett tagjairól kegyeskedjek tájékoztatni! Mert erős hitem, hogy e tájékoztatás magának a szövetkezet ügyének is hasznára fog válni a nyilvánosság előtt is.

Még egyet, ha rossz néven nem veszik, (azért kérem, mert tölem sok mindent veszek rossz néven) lenne szabad kérnem egy nyilvános előre való tájékoztatást arra nézve, miért és mi alapon válnék szükségessé e szövetkezetnek a budapesti „Közp. Házi-ipari szövetkezettel” való egyesülése? Mert szerény nézetem szerint, ha a szövetkezet életképes, akkor ennek helye itt van a Székelyföldön éppen Székelyudvarhelyen. 47830 K hirdetett alaptőkével életre való dolgokat lehetne eszközölni, ha pedig nem életképes, akkor az „Első Székely Házi-ipari Országos Szövetkezet”-et, mint ilyent, tessék felszámolni, mert az már más kérdés, hogy a tagoknak van-e szándékuk a Budapesti Házi-ipari Szövetkezetbe belépni? Mert mi üzletreszeinket kifejezetten az „Első Székely Házi-ipari Országos Szövetkezet” címére jegyeztük.

Homoródszentpál, 1911. év június hó 12-én.

Teljes tisztelettel

Ürmösi József.
unitárius lelkész.

HIREK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a dohánytőzsdében világos „Purzicsány” mindig kapható;

mondják, hogy Székely Térségünk tíz éves fennállását augusztus 24-én nagy lelkesedéssel fogja ünnepelni;

mondják, hogy a derék polgármester fővezérlete alatt egy erkölcsnemesítő társaság közelebből megalakul;

mondják, hogy e társaság fővédnökeül a főispán ur ő méltóságát fogják felkérni;

mondják, hogy a városházat városi tisztviselőink pótdókjából fogják felépíteni;

mondják, hogy polgármesterünk a polgárság adóterheit — programjához hiven folyton kisebbíti.

E hírek *valódiságáért* felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

— **Kinevezések.** A király a pénzügyminiszter előterjesztésére Homolay Lajos pénzügyi tanácsost, székelyudvarhelyi pénzügyigazgató-helyettesét a VII. fizetési osztályban való meghagyása mellett, pénzügyigazgatónak; a kolozsvári ítélőtábla elnöke pedig tarsasfalvi Pálffy Béla dr ügyvédjelöltet a kolozsvári ítélőtábla kerületébe segélydijas joggyakornoknak nevezte ki.

— **Iparos Otthon.** A székelyudvarhelyi polgári önképző-kör régen tervezett Iparos Otthona ügyében fordulat állott be. A kincstár szallott Tamászovits-féle telek eladását az igazságügyi miniszter engedélyezte oly formán, hogy új telek szerzendő és az Iparos Otthon 5 éven belül felépítendő. Ez ügyben a kör választmánya hétfőn este gyűlést tartott.

— **A párbaj ellen.** Richter János országgyűlési képviselő a képviselőház indítványkönyvébe a következő indítványt jegyezte be: „Indítványozom, utasítsa a Ház a kormányt, hogy a mindinkább szaporodó párbajvétségek megakadályozása céljából a büntetőtörvény vonatkozó intézkedéseinek szigorítását tartalmazó törvényjavaslatot terjesszen elő és megfelelő rendőri intézkedéseket léptessen életbe.”

— **A kocsimák zárórája.** A belügyminiszterium a kocsimák zárórájára vonatkozólag új bban azt az elvi jelentőségű döntést hozta, hogy a kocsimák zárórájának szigorítását a rendőrség saját hatáskörében nem rendelheti el, mert noha a rendőrhatalomnak a személyes és vagyon biztonság megóvása és a rend fenntartása céljából jogában áll bizonyos preventív intézkedéseket, mint pl. a zárórának szigorítását is foganatosítani, ezen intézkedések azonban csak azon keretben mozoghatnak, melyet a hatóságnak a törvény vagy

törvényerővel bíró rendeletet megszab. A záró óráknak általános szigorítása azonban ezt a határt túllépi, amennyiben az már a munkaszünet megállapítása, illetve elrendelése nem a törvényhatóság, hanem a törvényhozás hatáskörébe tartozik, ennél fogva törvényes alap hiányából így ez nem is büntethető.

— **Csorba Samu** kereskedő, a csángóipar mecénása és kiválóan érdemes fejleszítője meghalt Brassóban. Hétfőn a brassói társadalom nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Női felsőkereskedelmi iskola.** Marosvásárhely női kereskedelmi iskolájával megelőzte nemcsak a Székelyföld összes városait, hanem még Budapest fővárost is. Ott tettek a nők (szám szerint 15-ön) Magyarországon először kereskedelmi érettségit 1910. évi június 28-án. A jövő tavévre a beiratások e hó 30-án és július 1, 3. és 4-én d. e. 9—12 óráig történnek. Felvételi díj 22 K. Szeptember 1—4-ig csak akkor lesznek folytatódó felvételek, ha a törvényes létszám azt megengedi. A beiratás alkalmával az előző évi iskolai bizonyítvány — első ízben belépőkénél a polgári vagy felsőbb leányiskola IV. osztályának elvégzését igazoló és születési, megújraoltási bizonyítvány is — bemutatandó. Írásbeli tudakozódásra készséggel ad felvilágosítást a igazgatóság. Legcélszerűbb választos levelező-lapot használni. Tandij évente 150 K. Leányinternátus a Bethlen Kata Egyet. let vezetése alatt van. Teljes ellátás díja 600 K, mely havonta előleges részletekben fizetendő. A városi zeneiskola tandíja évi 100 K.

— **Szaj- és körömfájás emberek közt** Szegedről jelentik: Néhány hét előtt föllépett a szaj- és körömfájás, amely most átragadt sok emberre is. Szeged egyik leghosszabb utcájában, a Remény-utcában alig van ház, amelyet a járvány meg ne fertőzött volna. Különösen asszonyokra és gyermekekre ragadt át a veszedelmes betegség. Hozzájárult a baj elharapozásához, hogy a betegekhez nem hívtak orvost, mert féltek, hogy a háziakat elzárják. A rendőrség most mentőkkel járja be a házakat és erőszakkal viszi a kórházba a betegeket.

— **Faragó testvérek,** a lapunk olvasó közönsége által is előnyösen ismert Smith és Bros. hírneves gyártmányú írógépek kizárólagos elárulási telepüket Budapest, V. Nádor-utca 17. szám alá helyezték át. „Typo” kellékek az összes rendszerű írógépek és sokszorosítókhoz, ugyancsak a cégnél kaphatók. A „Typo”-másolólap egy szabadalmazott, vegyileg praeparált anyag, élesen, tisztán másolnak, nem törlik el az írást, nedvesen maradnak és ki nem száradnak s így nem is lehetnek tulnedvesek vagy tulszárazak és a mi fő, semmi külön kezelést nem igényelnek, szóval hatásuk meglepő. Az árak negyedrért kereskedelmi alakban tucatonként 8 K, 0-ás irodai alakban 10 K.

— **Illemhelyek.** A köztisztaság és közegészségügy érdekében már többször szóvá tettük, hogy városunk közterein illemhelyeket kellene létesíteni. Heti és országos vásárok idején, sőt máskor is valóságos bacillus-tenyésztő telepek keletkeznek városunkban, hol az ilyen és ezekhez hasonló viszonyok miatt, éven át a fertőző betegségek egész légiója támadja a lakosságot. Ideje volna ezeknek gátat vetni és az illemhelyek felállításával legalább részben segíteni.

— **Az állami polgári leányiskola** vallásvizsgái tegnap voltak. A róm. kath. tanuló leányok vizsgáján Mikes János gróf főesperes elnökölt. A többi vizsgák pénteken és szombaton lesznek. Vasárnap pedig az évzáró ünnepélyt igen változatos műsorral a Budapest-szálló színháztermében tartják meg. Jegyeket a záróünnepélyre már most lehet váltani Z. Székely Dénesnél a könyvesboltban.

— **Hargita gyógyfürdő** jelenleg Konecz Antalné tartja bérletben. A nőket jellemző pedáns pontosság és körültekintő gondosság honosult meg e népszerű, mert kiválóan nagy gyógyerejű fürdőhelyen. A vendégeknek nyílt konyha és szabad főzés áll rendelkezésükre. A Hargita gyógyfürdő és nagyhatású kengőzölő ünnepélyes megnyitása e hó 29., esetleg jul. 2-ára van tervezve. De a vendéglőben izletes ételek és mindennemű jó italok már most kaphatók s a fürdő is rendelkezésre áll bármikor. A vendégek szükségleteinek kielégítésére nagy gonddal fordító bérlet lehetővé tette, hogy frissen sült fehér és barna kenyér, mindenféle ételmi cikk és tej állandóan jó minőségben kapható legyen. Sőt az izraelita vendégeknek külön kőserkonyha helyiségről is gondoskodott. A fürdő posta- és táviratállomása Csíkszereda, honnan naponta a rendes fuvaros úgy a leveleket, mint a csomagokat a fürdőre szállítja, a hol pontosan kézbesítik a vendégeknek. A Hargita-fürdő széleskörűen elismert gyógy- és üdülőkörhely. Százados fenyvesektől koszorúzott, valóban kristálytiszt, pormentes hegyi levegővel bír. A bérlet előzékeny és szíves készséggel fogadja a vendégeket. Megkeresések Konecz Antalné fürdőbérlet címére Hargita-fürdő u. p. Csíkszereda intézendők.

— **Tiliczky bácsi,** a polgári körnek állandó tagja, befejezte földi életét. E hó 13-án életének 78-ik évében meghalt. Tiliczky Antal nyug. pénzügyi fővigyázó volt. Temetése ma (Urnapián) d. u. 4 órakor. Király-utca 20. sz. lakásáról a róm. kath. egyház szertartása szerint fog megtörténni.

— **A munkabérszerződésből eredő követelések biztosítása.** A „Jogállam” júniusi füzetében különös figyelmet érdemel dr. Schuster Rudolf közigazgatási bírónak „A munkabérszerződésből eredő követelések biztosításáról” szóló cikke. Miután ez a kérdés a külföldön, különösen pedig Németországban élénk megvitatás tárgya és éppen aktualitása miatt az ősszel megtartandó magyar jogászgűlés napirendjén is szerepel, méltán tarthat igényt nemcsak a magyar jogászvilág, hanem a praktikus kérdések iránt érdeklődést tanúsító nagyközönség különös figyelmére is. A szerző meggyőzően mutat rá annak fontosságára, hogy a vállalkozási szerződésből kifolyólag a mű előállítója nemcsak a szerződésből folyó közvetlen követeléseit tekintetében, hanem a megrendelő elfogadási késedelmére esetén előálló kártérítési követelése erejéig is törvényes zálogjegyet nyerjen. Tervezetünknek az ingókra vonatkozó ez irányú intézkedéseit kiterjesztendőknél véli az ingatlanokra vonatkozó vállalkozási szerződésekre is. Különösen fontosnak tartja közgazdasági és szociális szempontból az építési vállalkozók kellő megvédését az épített tőkkel szemben, mert tervezetünknek erre vonatkozó intézkedései, bár a vállalkozóknak jelzálogi biztosítást nyújtanak, elégtelenek, amennyiben csak a bejegyzés sorrendjében biztosítanak törvényes zálogjogot. E hiányokon közigazgatási vagy magánjogi szabályok alkotásával lehetne segíteni. A kérdés helyes szabályozása kiszámíthatatlan előnnyel fog járni a most majdnem tarthatatlan helyzetben levő építőiparra, amely úgy maga mint az építkezésnél érdekelve levő sok más iparág igen örömdetes fellendülést fog venni s ez egész iparunkra rendkívül előnyös kihatással lesz.

4400—911. tkv. szám.

Utóajánlati árverési hirdetmény.

Székely Miklós hom.-szentlászlói lakos végrehajtónak Dr. Kovács Jenő szudvarhelyi ügyvéd ügygondnok által képviselt néhai Miklós Sándor volt székelydrzszi lakos hagyatéka elleni végrehajtási ügyében Székely Miklós utóajánlata folytán a 4127—1911. tkvi számú végzés következtében az utóajánlati végrehajtási árverés az 1881. 60. t.-c. 147. §. alapján és a 176185 §. értelmében a szudvarhelyi kir. törvényszék az oklándi kir. járásbírósa területén levő székelymuzsnai 588. számú telekkönyvben felvett. A 1702—2 hrsz. szántóra 30 K 80 f 1715—1 hrsz. szántóra 7 K 70 fil 1706—1 hrsz. szántóra 16 K 61 fil. 6325 hrsz. kaszálóra 313 K 50 fil. 63226323. hrsz. szántóra 337 K. 70 fil. 6321 hrsz. szántóra 116 K 82 fillér 6323 a 6324 hrsz. kaszálóra 617 K 10 fillér 2801, 2802 hrsz. legelőerdőre 56 K 10 fil. 2883—2. 2884—2 hrsz. erdő legelőre 17 K 60 fil 3013 3017 hrsz. erdő és legelőre 29 K 70 fillér 3053—4. 3054—4 hrsz. erdő és legelőre 15 K 51 fillér 3141/a 3142/a hrsz. erdő legelőre 33 K 01 fil. 3344 hrsz. legelőre 21 K 01 fil 3366 a—2 hrsz. legelő 16 K 94 fil 3433 b hrsz. erdőre 3 K 41 fillér 3503 hrsz. erdőre 34 K 43 fil 3881 c hrsz. erdőre 12 K 21 fil 3941 b hrsz. erdőre 3 K 63 fil 3155—2 a 3156—2 a hrsz. legelőre s erdőre 7 K 81 fil. 3912—8 a hrsz. erdőre 1 K 76 fil. 2633—6 hrsz. legelőre 4 K 62 fill. 2633—6 hrsz. legelőre 4 K 26 fillér 3637 hrsz. erdőre 1 K 76 f. 3865—2 hrsz. erdőre 3 K 96 fill. 2720 b 2720 a 2 2721 a 2 hrsz. legelő s erdőre 7 K 70 fill. 3119 a 120 a hrsz. legelő s erdőre 6 K 60 fil. 3276 a 3277 a hrsz. legelő s erdőre 4 K 40 fillér 2633/298/243/2634/298/243 hrsz. legelőre 11 K 22 fill. 2633/298/331.2634/374 hr. sz. legelőre 22 K 76 fill. 2633/298/443.2634/443 hr. sz. legelőre 12 K 76 fill. 3730 b 3730 c hr. sz. erdőre 3 K 08 fill. 3838 b hr. sz. erdőre, 4 K 80 f 4068b. hr. sz. kaszálóra 2 K 75 f. 4172/1. hr. sz. kaszálóra 5 K 6 f. 4268b., 4268c. hr. sz. kaszálóra 24 K 20 f. 1704. hr. sz. szántóra 72 K 60 f. 2633 (298). 75. 2634/75. hr. sz. legelőre 6 K 49 f. 2633 (298)/508. 2643/508. hr. sz. legelőre 5 K 83 f. 3493. hr. sz. erdőre 2 K 53 f. 1538/2 hr. sz. kaszálóra 28 K 71 fill. 1544 hr. sz. kaszálóra 33 K. 1534/17 hr. sz. kaszálóra 51/2 15 fill. 1634 a 2 hr. sz. kaszálóra 34 K 1K fill. 1534 a 13 hr. sz. kaszálóra 13 K 20 fill. 1561 b hr. sz. kaszálóra 170 K 50 fill. 1596/a hr. sz. 57 K 20 fill. 1702/3 hr. sz. kaszálóra 13 K 20 fill. 1669 hr. sz. kaszálóra 25 K. 85 fill. 2257 hr. sz. szántóra 10 K 23 fill.. 2258 hr. sz. szántóra 7 K 15 fill. 2633/290 517/2634/517 hr. sz. legelőre 6 K 93 fill. 3395.3396 hr. sz. erdőre 12 K 43 fill. 6101 hr. sz. kaszálóra 6 K 93 fill. 6102 hr. sz. kaszálóra 6 K 15 fil 1718/1 hr. sz. szántóra 1 K 40 f. 719/1 hr. sz. szántóra 4 K 40 fill. lérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1911. június hó 26-ik napjának d. e. 10 órája Székelymuzsna község házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20 százalékát készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-c. 42. §. ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Vevő köteles a bánatpénzt a Vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság Oklándon. 1911. május 17. Dr. FÖLDES s. k. kir. albiró.

Wermesher
kir. telekkönyvvizető.

FIGYELEM!

AIDA VERGE és BLUE STAR CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ IFT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.

ÓVAKODJUNK ÉRTEKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

3772—1911. tlkv. szám.

Először precíz gazdasági gép és
gőzmozgatógyár, fém és vasöntő
Wichterle F. cég végrehajtónak
ifj. Borbáth Sámuel erdőfülei lakos
végrehajtást szenvedett elleni vég-
rehajtási ügyében a kérelem követ-
keztében a végrehajtási árverés
1100 korona tökékövetelés és ennek
1906. évi november hó 30 napjától
járó 6 százalékos kamatai 1674 K
78 f. töke, amely 1907. nov. 30-tól
járó 6 százalékos kamatai, 410 K
12 fillér töké, ennek 1910 január
1-től járó 6 százalékos kamatai
235 K 70 f. perbeli végrehajtási
mar megállapított, valamint jelenlegi
37 korona 30 fillér és a meg fel-
merülő,endő költségeknek kielégítése
végetti az 1881 LX. tc 144 § alap-
ján és a 146 § értelmében a sze-
kegyudvarhelyi kir. törvényszék (az
okládi kir. járásbíróság) területen
lévő Erdőfüle községben fekvő az
erdőfülei 213 sz. tjkben felvett
530/531 a/1 hr. számú ház s házi-
tertre 320 K 995—2 hr. számú
szántóra 21 K, 91/22 hr. számú
szántóra 9 K, 1531 hr. számú kas-
zálóra 8 K, 1697 hr. számú szán-
óra 8 K, 2327/2328 hr. számú szán-
óra 12 K, 2566/1 hr. számú szán-
óra 5 K, 2379 hr. számú legelőre
K, 2607 hr. számú kaszálóra 7 K,
042/2 hr. számú kaszálóra 37 K,
968 b/4970/2971 hr. számú szán-
legelőre 11 K, 5130 hr. számú
szántóra 14 K, 5484 hr. számú szán-
óra 22 K, 5589 b hr. számú szán-
óra 37 K, 3337 c hr. számú szán-
óra 8 K, 1072 hr. számú szántóra
K, 1207 hr. számú szántóra 8 K,
49 a. 2549 b hr. számú kaszálóra
K, 152/1 hr. sz. kerre 20 K, 1071
sz. legelőre 8 K kikiáltási árban
erdőfülei 234 sz. tjkben felvett 345
sz. kertből ifj. Borbáth Sámuel
5 jutalekára 3 korona, 1153 hr.

kir. telekkönyvvezető.

Hirdetés az üzlet lelke!
Hirdetes nélkül
nincs forgalom! **HIRDESSEN** tehát
a „Szekely Udvárhely”-ben.

Sürgőnycim: **Dietrich**
ékszerész Kolozsvár.

**Kész aljak és kosztümök mélyen leszá-
litott árakban kaphatók.**

vonalzók, háromszögek, szögmé-
rő, rajzdeszkák tolltokok, itató-
deszkák, olaj-s zfesték minden
szinben. Ecsetek. Irodai és zseb-
tintatartók, disztintatartók, toll-
állványok, szivacs-csésze, író-
mappák. Legjobb dörzsmézőgák,
gummiszalagok. — Rajzszőgek,
szőnyeg szegek, kapesok stb